

vrhu obhájsova přišel jeden ze soudcovských přisedících, pak několik minut po deváté zástupce soukromého obžalobce, jenž se ohražoval proti návrhu obhájcovu, poukazuje k tomu, že oba votanti ještě v síni přítomni nebyli. Když se pak dostavil i druhý soudcovský přisedící, všichni tři soudcové, oba kmeti a zapisovatel zaujali své místa, byla věc (podle zprávy úřední, odchylné v tom směru od protokolu a rozsudkových důvodů) podle předpisu zapisovatelem řádně vyvolána, kmeti byli poučeni a vzati do slibu, načež obhájce, byv vyzván, prohlásil, že trvá na návrhu na vynesení rozsudku a zástupce soukromého obžalobce přednesl své ohražení. Líčení pak skončeno a vynesen rozsudek.

Rozsudek kmetského soudu zprošťuje obžalovaného podle § 259 čis. 2 tr. ř. hledě k § 46 (odst. 3) tr. ř., protože se soukromý obžalobce (ani jeho zástupce) nedostavil k hlavnímu přelíčení v době ustanovené k jeho početí. Soukromý obžalobce napadá rozsudek zmatečnými stížnostmi z důvodů čis. 1, 3, 4, 5, 7, 9b), 10 § 281 tr. ř., jež je odůvodněna s hlediska čis. 9 písm. b) ve spojení s důvodem čis. 1 § 281 tr. ř., pročež netřeba se obíratí jejími dalšími vývody. Podle § 46 odst. 3 tr. ř. má se za to, že soukromý obžalobce upustil od stihání, nedostavil-li se ke hlavnímu přelíčení. Hlavní přelíčení počíná se podle § 239 tr. ř. vyvoláním věci zapisovatelem. Hlavní přelíčení před soudem kmetským o přečinu přísluší konati pěti soudcům, z nichž dva jsou kmeti (§ 28 odst. 2 zákona čis. 124/1924, kterýmžto předpisem je doplněn předpis § 10 čis. 3 a § 13 čis. 1 a odst. 2 tr. ř. v doslovu zákona čis. 471 z roku 1919, čis. 1 sb. z. a n. z roku 1920 a zákonů jeho platnost prodlouživších, najmě tou dobou zákona ze dne 21. března 1929, čis. 31 sb. z. a n. § 21). Dokud nebyl tento počet soudců — k ostatním náležitostem nehledě — pohromadě, dokud nebyl soud náležitě obsazen, a, že tomu tak nebylo, bylo i zástupcem soukromého obžalobce vytknuto, nemohlo bez zmatečnosti řízení započítí hlavní přelíčení (§ 281 čis. 1 tr. ř.). Byla-li tedy podle protokolu a rozsudku věc vyvolána dříve, než zasedl povoláný soudcovský senát v plném obsazení — podle úřední zprávy, rozcházející se v té příčině s údaji protokolu a rozsudku, byly před sestoupením se plného senátu jen vyvolány strany, by se mohla zjistiti jejich přítomnost —, nemohl tento úkon zapisovatele míti procesuálně ještě význam, který mu přiřkládá § 239 tr. ř., nepočalo jím hlavní přelíčení. Pak ale nelze uznati, že nepřítomnost soukromého obžalobce nebo jeho zástupce při procesně bezvýznamném úkonu zapisovatelovu znamenala jeho nedostavení se k hlavnímu přelíčení, a soud kmetský se mylil, když s ní spojoval právní účinky § 46 odst. 3 tr. ř. Bylo proto zmatečnými stížnostmi vyhověti, zprošťující rozsudek v celém rozsahu zrušiti, a poněvadž zrušovací soud nemůže ještě rozhodnouti ve věci samé, vrátiti věc k novému projednání a rozhodnutí témuž soudu prvé stolice.

Čís. 3985.

Výkon služebního dozoru nad trestanci jest úřední činností dozorce vězňů.

Ke skutkové podstatě zločinu podle § 104 tr. zák. není zapotřebí zvláštní — stranické činnosti předcházevší — úmluvy mezi úředníkem dar beroucím a osobou dar poskytující; stačí, byl-li dar poskytnut a přijat alespoň částečně jako protihodnota za poskytnutí nedovolených výhod.

Pod sankci § 104 tr. zák. spadá i přijetí daru, předem nevymíněného, teprve po vykonání stranického činu, nejde-li o případ ojedinělý, nýbrž o činnost opakovanou, kde každý dar, byť i byl snad též odměnou za poskytnutou již přízeň, jest zároveň i prostředkem, by přízeň úředníka dar beroucího byla získána a zabezpečena pro budoucí případy poskytnutí zapovězených výhod.

(Rozh. ze dne 31. října 1930, Zm I 449/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského trestního soudu v Praze ze dne 2. dubna 1930, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem braní darů ve věcech úředních podle § 104 tr. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost uplatňuje číselně zmateční důvody podle čísel 5, 9 a) i b) a 10 § 281 tr. ř., provádí však ve skutečnosti jen zmatek podle čís. 9 a) § 281 tr. ř. a i ten jen částečně po zákonu. Pokud jde o vývody stížnosti, že donášení potravin a nápojů dozorcem vězňů trestanci jeho dozoru svěřenému nespadá vůbec pod pojem úřední činnosti, je námitka již formálně pochybená, an rozsudek v tomto jednání úřední činnost vůbec neshledává. Spatřuje v tom spíše, a to právem, poskytování nedovolených výhod, stranictví, kdežto obstarávání prací úředních, při němž se obžalovaný dary k onomu stranictví dal svěsti, jest tu podle předpokladu nalézacího soudu vykonáváním služebního dozoru nad trestancem, o kteréžto činnosti ani stěžovatel nepochybuje, že ji jest považovati za činnost úřední. Další námitka stížnosti, že soud nezjišťuje, zda byl dar přijat jako předem nevymíněný, teprve po vykonání stranického činu, byla by s hlediska hmotněprávního zmatku podle čís. 9 a) § 281 tr. ř. závažnou. Leč soud zjišťuje, že trestanec Josef A. odevzdal obžalovanému peníze na nákup jídla, nápojů a kuřiva na vícekrát, že si obžalovaný peníze, jež z nákupu zbyly, ponechal, a že se tímto hmotným užítkem dal svěsti ke stranickému poskytování výhod trestanci A-ovi, přičicích se úředním předpisům. Podle toho nešlo jen o případ ojedinělý, nýbrž o činnost opakovanou, kde každý dar, každá obžalovaným za souhlasu trestance A-a ponechaná si částka, byť i byla snad též odměnou za poskytnutou již přízeň, byla zároveň i prostředkem, by přízeň obžalovaného byla získána a zabezpečena pro budoucí případy poskytnutí zapovězených výhod. Nadto zjišťuje soud nalézací slovy, že se dal obžalovaný hmotným užítkem svěsti ke stranickému poskytování výhod trestanci A-ovi, že pro obžalovaného byl pohnutkou pro

jeho stranictví hmotný prospěch poskytnutý mu trestancem A-em v té formě, že A. souhlasil, by si obžalovaný ponechával, co zbylo z peněz, jež mu A. dával na opatření potravin, lihovin a kuřiva. Zmateční stížnost napadá tedy ve skutečnosti jen soudcovské hodnocení důkazů, což jest ve smyslu §§ 258, 288 čís. 3 tr. ř. nepřípustné. Že jest ke skutkové podstatě zločinu podle § 104 tr. zák. zapotřebí zvláštní (stranické činnosti předcházejší) úmluvy mezi úředníkem dar beroucím a osobou dar poskytující, jak se zmateční stížnost patrně domnívá, nelze ze zákona dovoditi. Stačí, byl-li dar poskytnut a přijat alespoň částečně jako protihodnota za poskytnutí nedovolených výhod. Že dar byl celkem nepatrný, jak zmateční stížnost dále namítá, je nezávažné. Zákon v tomto ohledu nerozlišuje. Ostatně činil podle předpokladu soudu hmotný prospěch obžalovaného přece jen 120 Kč. Pokud konečně zmateční stížnost uplatňuje, že v průvodním řízení nebyly zjištěny skutečnosti, že obžalovaný »činnost předpisům odporující« vyvíjel s úmyslem opatřiti si zisk, a že naopak nebyla vyvrácena jeho obhajoba, že tak činil z útrpnosti nad pracujícími trestanci a i proto, by zvýšil jejich pracovní výkonnost, že se smísení zbývajících peněz s vlastními penězi stalo jen z neopatrnosti, ocitá se v rozporu s odůvodněným skutkovým zjištěním soudu, podle něhož se obžalovaný, jak již shora uvedeno, dal svěsti ke stranickému jednání hmotným užitekem poskytnutým mu trestancem A-em, a nelze je proto považovati za zákonu odpovídající provedení některého zmatečního důvodu.

Čís. 3986.

O dokonanou skutkovou podstatu podněcování tiskopisem ve smyslu § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. může jíti až, přišel-li tiskopis do styku s obecenstvem (s osobami, které mají býti podněcovány).

K podněcování může býti použito i pravdivé zprávy, pokud se týče takové, o jejíž pravdivosti jest pachatel přesvědčen.

Zákon nečiní podmínkou skutkové podstaty zločinu podle § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. použití určitého prostředku k podněcování.

Jest lhostejno, co bylo pohnutkou pachatelova činu, jaký cíl především sledoval, byl-li si jen vědom zla, které jest s jeho jednáním spojeno.

Skutkové podstaty zločinu podle § 15 čís. 3 a přečinu podle § 18 čís. 2 zák. na ochr. rep. představují každá o sobě zcela určitou a samostatnou trestnou činnost; jejich společným znakem může, ale nemusí býti, že ohrožují tytéž právní statky.

Podstatným znakem skutkové podstaty podle § 18 čís. 2 zák. na ochr. rep. jest, že pachatel rozšiřující nepravdivou zprávu »nemá dostatečných důvodů pokládati ji za pravdivou«.

Pro přestupek § 17 tisk. zák. nelze tiskaře odsouditi, nebyl-li tiskopis vypraven.

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1930, Zm I 582/29.)